Правові інструменти та нерегуляторні механізми раціонального управління хімічними речовинами, включаючи біоциди

**Шуміло О. М., канд. юрид. наук, доц.,
голова Харківської міської громадської
організації «ЕкоПраво-Харків»**

Правові інструменти - юридичні засоби, якими можуть користуватися різні інституції для виконання своїх обов'язків, дотримуючись принципів безпечного поводження із хімічними речовинами, включаючи біоциди, на **міжнародному** та **національному рівнях.**

Використання терміну «біоцид» (1):

Міжнародний злочин проти людства. Спрямований тільки проти людини й інших живих істот і означає навмисне й масове знищення людей і живої природи за допомогою зброї масового знищення з метою…

[Перелік міжнародних злочинів наведений у ст. 6 Статуту Нюрнберзького військового трибуналу включає: злочини проти миру, що складаються з виношування планів підготовки і розв'язання агресивних війн тощо; злочини проти людства; військові злочини; всі інші прирівняні до них протиправні дії (екоцид, біоцид та ін.).]

Використання терміну «біоцид» (2):

ГОСТ 20022.1-90 (СТ СЭВ 6829-89)
Защита древесины. Термины и определения*
Биоцид – защитное средство или его активная часть, предохраняющее древесину от биологического разрушения
*) Наказ ДП «УкрНДНЦ» «Про скасування національних стандартів, які розроблені на основі міждержавних стандартів, що розроблені до 1992р.»

ТОВ «Науково-виробниче підприємство «БІОЦИД», м. Київ – як власна назва юридичної особи

Використання терміну «біоцид» (3):

- Чинний ГОСТ 10776-78 Ткани льняные и полульняные с водоупорными и биоцидными пропитками. Нормы закрепленных соединений и показателей водной вытяжки
- Чинний ГОСТ 15160-69 Ткани и изделия хлопчатобумажные технические с биоцидами для районов с тропическим климатом. Технические условия

Сайт ДП "УкрНДНЦ“:
http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=%D0%B1%D0%B8%D0%BE%D1%86&st=0&b=2

Застосування терміну - речовина як «біоцид» - у міжнародних актах, Стороною яких є Україна

- Протокол про реєстри викидів та перенесення забруднювачів, 21.05.2003
- Конвенція про захист Чорного моря від забруднення, 21.04.1992
- Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, 23.10.1995
- Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики, 23.10.2000
- Конвенція про контроль над шкідливими протиобростаючими системами на суднах, 15.09.2017
- Договір між урядами України та Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер, 29.11.2012

Застосування терміну «біоциди» у чинному національному законодавстві

- Постанова КМ України «Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів»;
- Накази Мінприроди України “Про видачу та розширення ліцензій”;
- Накази ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» про прийняття національних стандартів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, методом підтвердження;
- Наказ Держстату України “Про затвердження переліків категорій, груп відходів і операцій поводження з відходами”;
- Наказ Мінприроди України “Про затвердження Переліку типів устаткування, для яких розробляються нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел”.

Застосування терміну «біоциди» у підготовленому законопроекті (1)

Проект закону України Про безпечність та гігієну кормів, прийнятий за основу 14.11.2017 р.

- Оператори ринку забезпечують виконання вимог… шляхом дотримання законодавства про корми щодо контролю небезпечних факторів, включаючи заходи щодо контролю небезпечного забруднення, яке походить з повітря, ґрунту, води, добрив, продуктів захисту рослин, ***біоцидів***, ветеринарних препаратів, а також поводженням та знищенням відходів;
- Оператори ринку за відповідні періоди ведуть записи щодо заходів контролю небезпечних факторів, враховуючи природу та розмір потужності, зокрема, про використання продуктів захисту рослин та ***біоцидів***;
- Оператори ринку можуть застосовувати при виробництві кормів методичні настанови щодо належної практики для первинного виробництва які мають містити інформацію щодо небезпечних факторів, які можуть виникнути під час первинного виробництва кормів, а також дії щодо контролю таких небезпечних факторів, включаючи заходи, передбачені законодавством про корми, такі як використання засобів захисту рослин і ***біоцидів***, та їх простежуваності.

Застосування терміну «біоциди» у підготовленому підзаконному акті (2)

Проект постанови КМ України “Про затвердження Національного переліку відходів”

- Відходи процесів неорганічної хімії - Неорганічні пестициди, біоциди та консервуючі засоби для деревини;
- Відходи процесів органічної хімії - Відходи виробництва, приготування, постачання та використання органічних засобів захисту рослин (за винятком…), засобів захисту деревини (за винятком…) та інших біоцидів

Приклади судової практики в Україні для забезпечення дотримання законодавства щодо хімічних речовин, включаючи біоциди

«Головний агроном проти робочих бджіл»

Під час застосування інсектициду «Актара» з діючою речовиною тіаметоксам для знищення шкідників на посівах озимого ріпаку у ЗАТ ПК “Поділля” Вінницької області було використано авіаційний метод обробки **з порушенням вимог законів України «Про захист рослин», «Про пестициди і агрохімікати», «Про бджільництво» та Державних санітарних правил авіаційного застосування пестицидів»**. Це призвело до масового отруєння робочих бджіл, які збирали солодкі виділення капустяної попелиці та спричинило **матеріальні збитки пасічникам Крижопільського району на суму 92317 грн. 65 коп.**

Виявлені порушення:

✓Інсектицид не пройшов державної реєстрації на посівах озимого ріпаку за допомогою авіації.

✓Окремі посіви озимого ріпаку межують з населеними пунктами, що виключало можливість проведення авіаційних робіт з пестицидами усіх груп токсичності.

✓Із головним санітарним лікарем Крижопільського району не погоджено застосування хімічних засобів захисту рослин за допомогою авіації, яке повинно було бути зроблено у обов'язковому порядку.

Скасування державної реєстрації родентициду - фосфіду цинку

Громадські організації України звернулись до адмінсуду з позовом до Мінприроди України та просили визнати протиправною бездіяльність відомства і зобов'язати його вчинити дії в частині скасування держреєстрації отрути для знищення гризунів – фосфіду цинку та усіх його препаративних форм, які дозволено до використання на території України і, відповідно, виключення їх із Держреєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

Заборона щодо застосування фосфіду цинку передбачена:

•Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження», яким заборонено застосовувати негуманні методи умертвіння тварин, що призводять до їх загибелі від отруєння (абз. 3 ч. 2 ст. 17);

•Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, яка забороняє всі форми навмисного знищення тварин, що включені до Додатку II Конвенції та яка встановлює, що забороненими засобами і способами знищення диких тварин для ссавців є отрута чи отруєні принади.

Наказом Мінприроди України від 05.12.2013 р. фосфід цинку і всі його препаративні форми були зняті з державної реєстрації та повністю заборонені для використання в Україні.

Нерегуляторні механізми (Non-regulatory Mechanisms) управління хімічними речовинами, включаючи біоциди

Нерегуляторні механізми (**Non-regulatory Mechanisms**) на відміну від правових інструментів (**Legal Instruments**), які застосовують на практиці для управління хімічними речовинами, включаючи біоциди, є, в основному, добровільними ініціативами:

- Глобальна добровільна ініціатива у хімічній промисловості – Міжнародна програма Responsible Care (Відповідальна турбота).
- Економічні стимули, такі як податкові пільги.
- Інші стимули.

Responsible Care (Відповідальна турбота) - глобальна добровільна ініціатива, яка розроблена автономно у хімічній промисловості для хімічної промисловості. Ця ініціатива працює у 52 країнах, чия хімічна промисловість складає майже 90% світового хімічного виробництва.

Responsible Care®
OUR COMMITMENT TO SUSTAINABILITY

Програма «Відповідальна турбота хімічної промисловості України» / «Responsible Care»

Розроблена з метою впровадження принципів Міжнародної програми «Responsible Care», яка є добровільною ініціативою виробників хімічної продукції всього світу, що визнана і підтримана ООН та спрямована на сталий розвиток шляхом постійного вдосконалення діяльності хімічних підприємств за напрямками:

- **безпека виробництва,**
- **охорона праці,**
- **запобігання негативному впливу виробничих процесів і продуктів на здоров'я людини і довкілля,**
- **раціональне використання природних ресурсів.**

Власником знаку є Об'єднання підприємств хімічної галузі України **«Союз хіміків України»**, який делегує право на використання знаку учасникам програми: ПАТ «Одеський припортовий завод»; ПАТ «Азот»; ПрАТ «РІВНЕАЗОТ»; ПАТ «Концерн Стирол»; ПАТ «СУМИХІМПРОМ»; ПАТ «СЄВЄРОДОНЕЦЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ АЗОТ»; IMMER УКРПЛАСТИК.

ПАТ «СУМИХІМПРОМ» учасник програми «Відповідальна турбота хімічної промисловості України»

Для відповідності керівним принципам Програми ПАТ «СУМИХІМПРОМ» зобов'язується:

1. Розглядати питання з охорони навколишнього середовища, здоров'я і техніки безпеки, а також зведення до мінімуму проблем, пов'язаних з ними, як важливу і невід'ємну частину своєї діяльності.
2. Навчати, консультувати і підтримувати весь персонал для відповідального виконання роботи з питань охорони навколишнього середовища, здоров'я і техніки безпеки.
3. Постійно прагнути зведення до мінімуму рівня викидів та підвищення ефективності використання сировини і енергії.
4. Безперервно здійснювати перевірку і оцінку результатів діяльності, з метою визначення та зниження ризиків, пов'язаних з охороною навколишнього середовища, здоров'я і техніки безпеки.
5. Аналізувати можливий вплив на навколишнє середовище, безпеку і здоров'я персоналу всіх нових технологічних процесів і продуктів до їх прийняття або впровадження;
6. Постійно інформувати органи влади про свої дії і їх можливий вплив на навколишнє середовище, безпеку персоналу та здоров'я населення;
7. Постійно інформувати населення та інші зацікавлені групи про свої дії в області виробництва продукції, забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки і здоров'я населення; і реагувати на висловлені ними побоювання і тривогу;
8. Надавати замовникам рекомендації щодо безпечного використання та знищення продукції.

Виробник хімічної продукції фірма ЛІАКОР «використовує філософію» Міжнародної програми Responsible Care

LIAKOR
THE CHEMICAL INDUSTRY

Матеріали будівельної хімії Liakor | Добавки до бетонів та розчинів Conwisol

Головна / Компанія

Компанія

Вітчизняний виробник хімічної продукції фірма ЛІАКОР в своїй діяльності використовує філософію міжнародної програми Responsible Care, що дослівно переводиться як "відповідальна турбота " і являє собою міжнародну добровільну ініціативу хімічної промисловості всього світу, спрямовану на неухильне поліпшення показників в галузі охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки праці.

Раціональне використання і відтворення природних ресурсів, моделювання і розробка власної сировинної бази, застосування світових технологій знайшло втілення в матеріалах, які ми, починаючи з 2010 року випускаємо під власними торговими марками CONWISOL і LIAKOR

Компанія
Новини
Вакансії
Сертифікати

написати нам
+380 44 384-42-70
+380 44 338-32-87

02160, Україна, м. Київ
вул. Каунаська, 13
корпус А, офіс 2
карта проїзду

Авторські права 2017 © www.liakor.ua. Усі права захищені.

Економічні стимули (податкові пільги) як приклад нерегуляторних механізмів управління хімічними речовинами, включаючи біоциди

Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів

Охорона і раціональне використання водних ресурсів:

•Розроблення методик, технологій, установок, обладнання, приладів контролю, проведення робіт з очищення водних ресурсів, забруднених пестицидами і агрохімікатами та їх знезараження.

Охорона і раціональне використання земель:

•Розроблення технології, обладнання для знезараження, очищення землі, забрудненої пестицидами і агрохімікатами.

Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:

•Будівництво, розширення та реконструкція комплексів, спеціалізованих полігонів та інших об'єктів для знешкодження та захоронення непридатних для використання пестицидів, шкідливих і токсичних промислових та інших відходів.

•Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин, твердого ракетного палива.

Регламент (ЄС) № 528/2012
Про доступність на ринку та використання біоцидних продуктів

Регламент BPR стосується розміщення на ринку і використання біоцидних продуктів для захисту людей, тварин, матеріалів або виробів від шкідливих організмів, таких як шкідники або бактерії, а також дії активних речовин, що містяться в біоцидному продукті

Класифікація біоцидних продуктів за Регламентом BPR

(4 основні групи біоцидних продуктів 22 типів)

- Основна група 1 (п’ять типів) - **дезінфікуючі засоби** (до них не належать чистячі засоби, які не мають біоцидного ефекту, включаючи засоби для чищення, порошки та аналогічні продукти).
- Основна група 2 (вісім типів) - **консерванти** (якщо не вказано інше, то ці типи продуктів включають тільки продукти для запобігання мікробному та водоростевому розвитку.
- Основна група 3 (сім типів) - **засоби боротьби зі шкідниками** (Pest control).
- Основна група 4 (два типи) – **інші біоцидні продукти**.

Дякую за увагу!